

Aan het college van Gedeputeerde Staten
van de provincie Zeeland
T.a.v. de heer Van der Maas
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Datum	20 december 2023	Eigenaar	[REDACTED]
Uw kenmerk	386531	E-mailadres	[REDACTED]@prorail.nl
Ons kenmerk/ID	2023-227753041-3552	Telefoonnummer	[REDACTED]
Onderwerp	Verzakkingen Zeeuwse lijn	Afdeling	Regio Zuid
Bijlage(n)	-		

Geachte leden van gedeputeerde staten,

Op 8 december 2023 heeft u ProRail een brief gestuurd met het verzoek het spoor in Zeeland met zo min mogelijk hinder zo snel mogelijk te herstellen, maatregelen te nemen om het vertrouwen van de reizigers in Zeeland te herstellen en vraagt u inzicht te geven in de beheer toestand van het Zeeuwse spoor. Wij betreuren de hinder die reizigers de afgelopen weken hebben ondervonden zeer. Immers het hebben van een volwaardige dienstregeling voor reizigers en verladers is van het grootste belang, zeker omdat omreizen per spoor niet mogelijk is in Zeeland.

De verzakkingen op het spoor zijn zeer recent grotendeels hersteld en de treinen rijden sinds dinsdag 19 december weer volgens de normale dienstregeling. Hieronder ga ik verder in op de situatie en uw vragen.

Melding verzakkingen

Eind november hebben machinisten verzakkingen gemeld op de Zeeuwse lijn. Over een afstand van 53 kilometer ging het om 12 locaties die in lengte verschilden van enkele honderden meters tot enkele kilometers. Normaal gesproken gaat een aannemer na een melding direct naar buiten om handmatig metingen te verrichten en de baanstabieliteit te controleren. Gezien de omvang en reikwijdte van de meldingen was dat in dit geval niet haalbaar. Er waren te veel meldingen over een te grote afstand om dit handmatig te kunnen doen. Om de veilige berijdbaarheid te borgen was het noodzakelijk per direct een tijdelijke snelheidsbeperking van 60 km per uur in te stellen voor de gehele Zeeuwse lijn.

Verzakkingen mede gevolg extreme regenval

Dat de ligging van het spoor over zo'n grote afstand in zo'n korte tijd tot meldingen van machinisten leidde, was voor ProRail een onaangename verrassing. Begin november heeft er nog een meettrein over de Zeeuwse lijn gereden. Bij die meting zijn er geen grote afwijkingen geconstateerd die de gemelde verzakkingen zouden kunnen verklaren. In november is er vervolgens extreem veel regen gevallen. De neerslagsom over het hele land kwam voor deze maand uit op 177 mm. Dat is twee keer zoveel als normaal. Het spoor in Zeeland had hier ook meer dan gemiddeld last van omdat het spoor op een dichte kleilaag ligt, met een veel slechtere afwatering dan zandgronden. En hoewel de ligging van het spoor aan de normen voldeed, hebben we geconcludeerd dat we de waterafvoer hebben te verbeteren.

Postadres
Postbus 2038
3500 GA Utrecht

www.prorail.nl

Plan van aanpak

ProRail en de aannemer hebben na het borgen van de tijdelijke snelheidsbeperking direct een plan van aanpak gemaakt:

- Het verkrijgen van een meettrein om de Zeeuwse lijn snel en grondig te kunnen inspecteren;
- Het inzetten van stopmachines om de verzakkingen te herstellen;
- Het treffen van toekomstbestendige maatregelen.

Resultaten Meettrein

Op donderdag 7 december heeft er een meettrein over de Zeeuwse lijn gereden. Daarmee kan heel nauwkeurig en heel snel in beeld worden gebracht of er afwijkingen zijn en of de norm wordt overschreden. Dat was op een aantal locaties het geval. De resultaten zijn gebruikt om snel en gericht maatregelen te kunnen nemen.

Inzet stoptrein

Om de ligging van het spoor te verbeteren is de aannemer vervolgens gestart met het inzetten van een stopmachine. Een stopmachine kan alleen aan de slag als er geen andere treinen rijden. Daarom vinden deze werkzaamheden plaats in de nachtelijke uren. Standaard zijn er een aantal onderhoudsnachten per maand beschikbaar. Dat was in dit geval niet voldoende. Daarom heeft ProRail in overleg met reizigers- en goederenvervoerders 10 extra onderhoudsnachten ingezet. Dit van 10 tot 20 december voor de duur van 6 uur per nacht. De aannemer heeft gezorgd voor extra personeel en materieel dat elders stond ingepland en naar Zeeland gehaald. Dankzij deze inzet is het nu weer mogelijk om de reguliere dienstregeling te kunnen rijden. Het is helaas niet gelukt om alle verzakkingen te verhelpen en daarom zijn er nog een paar korte snelheidsbegrenzingsen. In januari komt de stopmachine weer terug om de resterende verzakkingen te herstellen. Daarna kan weer overal op volle snelheid worden gereden.

Aanpak voor de toekomst

Voor de toekomst onderzoeken we of het mogelijk is om op de meest kwetsbare locaties sensoren in het spoor te plaatsen. Deze kunnen direct meten of de normen worden overschreden. Eventuele meldingen kunnen dan direct worden gestaafd o.b.v. deze meetgegevens. De aannemer hoeft dan niet meer naar buiten om handmatig metingen te doen. Ook zet de aannemer de stopmachine met grotere regelmaat in voor preventief liggingsonderhoud. Daarnaast heeft ProRail ingenieursbureau Movares ingeschakeld om samen met onze vakdeskundigen onderzoek te doen naar de baanstabieleit van de Zeeuwse lijn. Hiervoor wordt onder meer een georadar ingezet om in kaart te brengen hoe de bodem is opgebouwd en hoe het spoor zich in Zeeland ontwikkelt. De resultaten nemen we mee in het onderhoud en om te bepalen of er bijvoorbeeld extra drainage nodig is.

Spoorvernieuwing

Het afgelopen jaar is er op de Zeeuwse lijn hard gewerkt. Dit betrof met name het saneren en vernieuwen van wissels. De komende jaren staan er meerdere vernieuwingen van het spoor op de agenda. In 2024, 2025 en 2026 gaan we onder meer op diverse locaties drainage aanbrengen, het spoorlichaam verbeteren en spoorstaven, ballast en dwarsliggers vernieuwen. Op de plaatsen waar we het spoor gaan vernieuwen brengen we een zandlaag aan tussen de klei en het spoor om de afwatering te verbeteren. Indien nodig en mogelijk passen we de scope nog verder aan op basis van het onderzoek van Movares naar de baanstabieleit. Ook vernieuwen we in 2025 delen van de bovenleiding en componenten van de energievoorziening. Dit alles moet leiden tot minder storingen en meer reiscomfort voor de Zeeuwse reizigers.

Gevolgen reizigers

ProRail en NS hebben mede in het belang van de reizigers ingezet op het behouden van treinverkeer ondanks de hinder op de Zeeuwse lijn. Hiervoor hebben we de dienstregeling moeten aanpassen. Dit betekent dat reizigers de afgelopen weken minder treinen tot hun beschikking hadden en een extra lange reistijd. Wij betreuren de hinder die reizigers hiervan hebben ondervonden. Treinreizigers die tijdens hun treinreis bij NS een vertraging van meer dan 30 minuten hebben opgelopen ten opzichte van de dienstregeling zoals op dat moment weergegeven in de reisplanner, kunnen bij NS een beroep doen op compensatie.

Vertrouwen in de toekomst

Wij zijn het met u eens dat goede prestaties van het Zeeuwse spoor van groot belang zijn. Wij beseffen ons terdege dat Zeeland slechts 1 spoorlijn voor reizigersvervoer heeft en de reizigers door Zeeland daarvan afhankelijk zijn. We hebben er vertrouwen in dat we met alle inzet en extra maatregelen een betrouwbaar en veilig spoor kunnen leveren en zijn ervan overtuigd dat de gezamenlijke focus van ons, de aannemer en NS om met elkaar de spoorprestaties te verbeteren bij zal dragen aan het herstel van het vertrouwen van de reizigers.

In onze afstemming en overleg gedurende de afgelopen weken stond uiteraard de actuele situatie centraal. Graag bevestig ik ook dat we begin 2024 ons bestuurlijk gesprek over het Zeeuwse spoor graag voortzetten.

Met vriendelijke groet.

CEO ProRail